

## Objaśnienia do formularza PNT-05

W przypadku posiadania przez jednostkę sprawozdawczą oddziałów, wydziałów, filii lub zakładów znajdujących się poza siedzibą centrali, **należy sporządzić oprócz sprawozdań dla poszczególnych jednostek także sprawozdanie zbiorcze.**

### 1.1 Działalność B+R w nanotechnologii

Należy zaznaczyć te rodzaje stosowanych obszarów nanotechnologicznych, które są wykorzystywane do prowadzenia działalności B+R w nanotechnologii.

Działalność badawcza i rozwojowa, w skrócie B+R, definiowana jest jako praca twórcza i prowadzona w sposób metodyczny, podejmowana w celu zwiększenia zasobów wiedzy, w tym wiedzy o rodzaju ludzkim, kulturze i społeczeństwie oraz w celu tworzenia nowych zastosowań dla już istniejącej wiedzy.

**Rubryka 1** dotyczy **badan podstawowych**, rozumianych jako prace empiryczne lub teoretyczne mające przede wszystkim na celu zdobywanie nowej wiedzy o podstawach zjawisk obserwowalnych faktów bez nastawienia na bezpośrednie zastosowanie komercyjne.

**Rubryka 2** obejmuje **badania stosowane (aplikacyjne)**, tj. oryginalne prace badawcze podejmowane w celu zdobycia nowej wiedzy. Są one jednak ukierunkowane przede wszystkim na osiągnięcie konkretnych celów praktycznych. Tożsame z badaniami aplikacyjnymi definiowanymi w art. 4 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2024 r. poz. 1571, z późn. zm.) jako prace mające na celu zdobycie nowej wiedzy oraz umiejętności, nastawione na opracowywanie nowych produktów, procesów lub usług, lub wprowadzanie do nich znaczących ulepszeń.

**Rubryka 3** dotyczy **prac rozwojowych**, które obejmują nabywanie, łączenie, kształtowanie i wykorzystywanie dostępnej aktualnie wiedzy i umiejętności w tym w zakresie narzędzi informatycznych lub oprogramowania, do planowania produkcji oraz projektowania i tworzenia zmienionych, ulepszonych lub nowych produktów, procesów lub usług, z wyłączeniem działalności obejmującej rutynowe i okresowe zmiany wprowadzane do nich, nawet jeżeli takie zmiany mają charakter ulepszeń np.:

- tworzenie projektów, rysunków, planów oraz innej dokumentacji do tworzenia nowych produktów, procesów i usług pod warunkiem, że nie są one przeznaczone do celów komercyjnych,
- opracowanie prototypów o potencjalnym wykorzystaniu komercyjnym oraz projektów pilotażowych, w przypadkach gdy prototyp stanowi końcowy produkt komercyjny, a jego produkcja wyłącznie do celów demonstracyjnych i walidacyjnych jest zbyt kosztowna,
- działalność związana z produkcją eksperymentalną oraz testowaniem produktów, procesów i usług pod warunkiem, że nie są one wykorzystywane komercyjnie.

Prace rozwojowe nie obejmują rutynowych i okresowych zmian wprowadzanych do produktów, linii produkcyjnych, procesów wytwórczych, istniejących usług oraz innych operacji w toku, nawet jeżeli takie zmiany mają charakter ulepszeń, a także projektów pilotażowych lub demonstracyjnych wykorzystywanych do celów komercyjnych.

### 2. Finansowanie działalności B+R w nanotechnologii realizowanej w jednostce sprawozdawczej w 2025 r. (nakłady wewnętrzne)

Należy wykazywać nakłady finansowe poniesione w roku sprawozdawczym **wyłącznie** na działalność B+R w nanotechnologii **prowadzoną wewnątrz jednostki sprawozdawczej**. W dziale tym **nie należy** uwzględniać nakładów związanych z innymi rodzajami działalności prowadzonymi przez jednostkę, takimi, jak: produkcja i usługi, działalność wspomagająca, produkcyjna i usługowa (z wyłączeniem świadczenia usług B+R zaliczanych do działalności B+R).

W **wierszu 1** podaje się nakłady wewnętrzne poniesione w roku sprawozdawczym na prace B+R w nanotechnologii wykonane w jednostce sprawozdawczej, niezależnie od pochodzenia środków. Nakłady na prace B+R w nanotechnologii obejmują zarówno nakłady bieżące, jak i nakłady inwestycyjne na środki trwałe, lecz **nie obejmują** amortyzacji tych środków oraz podlegają odliczeniu części podatku VAT. Nakłady te podaje się w wysokości faktycznie poniesionych kosztów, nawet jeśli aktualne koszty mogły być niższe z powodu ulg czy rabatów przyznanych po wykonaniu prac B+R w nanotechnologii.

Nakłady wewnętrzne nie obejmują amortyzacji środków trwałych oraz podatku VAT.

UWAGA: Dane zawarte w wierszu 1 muszą być zgodne z danymi wykazanymi w dziale 6 wiersz 12 w *PNT-01 Sprawozdanie o działalności badawczej i rozwojowej (B+R)*.

W **wierszu 1.1** podaje się **nakłady inwestycyjne brutto** poniesione w roku sprawozdawczym związane z działalnością B+R w nanotechnologii, definiowane jako całkowita roczna kwota brutto zapłacona za nabycie środków trwałych, które są wykorzystywane wielokrotnie lub nieprzerwanie w działalności B+R przez okres dłuższy niż jeden rok. Powinny być one wykazywane w całości w sprawozdaniach za okres, w którym zostały poniesione, bez względu na to, czy zostały nabyte lub rozwinięte we własnym zakresie i nie powinny być zapisywane jako element amortyzacji. Nakłady inwestycyjne obejmują:

- grunty nabyte na potrzeby działalności B+R (np. tereny doświadczalne, tereny pod laboratoria i instalacje próbne);
- budynki wybudowane lub nabyte na potrzeby działalności B+R, w tym istotne ulepszenia, modyfikacje i naprawy;
- maszyny i wyposażenie – nabyte w celu wykorzystania ich do prowadzenia działalności B+R. Kategoria ta obejmuje maszyny, urządzenia, środki transportu, narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie;
- oprogramowanie komputerowe - wykorzystywane w działalności B+R przez okres dłuższy niż jeden rok. Zalicza się tu licencje długoterminowe lub nabycie oddzielnie identyfikowalnego oprogramowania komputerowego, w tym opisy programów i materiały pomocnicze zarówno dla systemów, jak i oprogramowania użytkowego. W sprawozdaniu należy uwzględnić koszty produkcji (np. nakłady osobowe i materiały) oprogramowania opracowanego we własnym zakresie. Oprogramowanie od zewnętrznych dostawców można uzyskać w drodze bezpośredniego zakupu praw lub licencji na użytkowanie. Oprogramowanie użytkowane lub licencjonowane na okres jednego roku lub krótszy należy wykazywać jako nakłady bieżące (wiersz 1.2);
- pozostałe produkty własności intelektualnej – koszty zakupionych patentów, licencji długoterminowych lub innych wartości niematerialnych i prawnych wykorzystywanych w działalności B+R, które są użytkowane przez okres dłuższy niż jeden rok.

Wartość nakładów inwestycyjnych powinna obejmować zarówno nakłady na środki trwałe związane z działalnością B+R oddane do użytku w roku sprawozdawczym, jak i nakłady poniesione w tym okresie na inwestycje niezakończone (tj. na przyszłe środki trwałe związane z działalnością B+R).

W **wierszu 1.2** podaje się **nakłady bieżące** ogółem poniesione w roku sprawozdawczym **wyłącznie** na działalność B+R w nanotechnologii. Na nakłady bieżące składają się nakłady osobowe i pozostałe nakłady bieżące.

Nakłady osobowe obejmują (wynagrodzenia brutto: osobowe, bezosobowe i honoraria oraz nagrody i wypłaty z zysku do podziału; narzuty na wynagrodzenia obciążające zgodnie z przepisami pracodawcy), w tym ubezpieczenia społeczne, a także stypendia uczestników studiów doktoranckich prowadzących prace B+R w nanotechnologii.

W wierszu 1.2 należy wykazać również koszty najmu np. budynków, maszyn i wyposażenia na potrzeby wewnętrznej działalności B+R oraz wynagrodzenia personelu zewnętrznego:

- zatrudnieni z innych jednostek pełniący rolę konsultantów ds. B+R, wnoszący wkład w wewnętrzną działalność B+R klientów swoich pracodawców na podstawie wynagrodzenia z tytułu umowy o pracę;
- samozatrudnieni konsultanci, wnoszący wkład w wewnętrzną działalność B+R swoich klientów na podstawie umów (zwani często „zleceniobiorcami usług B+R”);
- studenci studiów doktoranckich/magisterskich wynagradzani w sposób inny niż w postaci wynagrodzenia z tytułu umowy o pracę w jednostce sprawozdawczej (np. wynagradzani w formie „grantów na działalność B+R”, stypendiów lub wynagrodzenia od podmiotów zewnętrznych);
- laureaci grantów na działalność B+R (nieotrzymujący wynagrodzenia z tytułu umowy o pracę);
- wolontariusze;
- emerytowani profesorowie (analogicznie do wolontariuszy);
- wynagrodzenie personelu B+R, którego EPC wyniósł mniej niż 0,1 całkowitego czasu pracy.

UWAGA: w przypadku zlecenia usług w całości podmiotom zewnętrznym, koszty usług konsultantów są klasyfikowane jako finansowanie działalności B+R w nanotechnologii realizowanej poza jednostką sprawozdawczą (dział 3).

Nakłady bieżące nie obejmują amortyzacji środków trwałych oraz podatku VAT.

W **wierszu 1.2.1** podaje się **nakłady osobowe**: wynagrodzenia wewnętrznego personelu B+R w nanotechnologii (tzn. osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru lub mianowania, tj. osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy), takie jak: roczne płace i wynagrodzenia oraz wszelkie związane z nimi nakłady lub świadczenia dodatkowe, takie jak: premie, opcje na akcje, wynagrodzenie za czas urlopu, a także składki na fundusze emerytalne i inne płatności z tytułu zabezpieczenia społecznego, podatki od wynagrodzeń i inne narzuty na wynagrodzenia. W przypadku właścicieli do nakładów osobowych (wiersz 1.2.1) należy zaliczyć koszty opłaconych składek ZUS w części odpowiadającej ich zaangażowaniu w działalność B+R w nanotechnologii. Ważne jest, aby uwzględniać jedynie nakłady osobowe osób pracujących, jeżeli wnoszą one bezpośredni wkład w wewnętrzną działalność B+R w nanotechnologii, zwłaszcza jeżeli osoby te nie pracują w pełnym wymiarze czasu pracy przy działalności nanotechnologicznej w B+R. W wierszu tym należy podać nakłady związane z osobami pracującymi wykazanymi w dziale 5 w wierszu 01 w kolumnie 1, których ekwiwalent pełnego czasu pracy wyniósł minimum 0,1 całkowitego czasu pracy (wyjątek: można wykazać nakłady osobowe dla osób, których ekwiwalent pełnego czasu pracy wyniósł mniej niż 0,1 całkowitego czasu pracy, jeżeli osoby te wniosły znaczący wkład w działalność B+R w nanotechnologii). Nie podaje się tu wynagrodzenia personelu zewnętrznego uwzględnionego w pozostałych nakładach bieżących.

Do nakładów osobowych nie należy wliczać kosztów pracy osób świadczących usługi pośrednie, nieuwzględnianych w danych o personelu B+R w nanotechnologii (np. pracowników ochrony i administracji, bibliotek centralnych, wydziałów informatycznych), które to koszty w części przypadającej na działalność B+R w nanotechnologii są włączane do nakładów bieżących wykazywanych w **wierszu 1.2**.

W **wierszu 2** podaje się środki wewnętrzne jednostki wydatkowane w roku sprawozdawczym na działalność B+R w nanotechnologii. Przez środki wewnętrzne należy rozumieć środki finansowe uzyskane ze sprzedaży patentów, praw ochronnych, licencji na stosowanie wynalazków i wzorów użytkowych, kredytów bankowych, odliczeń, kapitału podwyższonego ryzyka, projektów racjonalizatorskich stanowiących własność jednostki oraz innych osiągnięć naukowych i technicznych, prac z zakresu działalności ogólnotechnicznej, prac wdrożeniowych (w tym nadzoru autorskiego) i produkcji doświadczalnej, unikatowych urządzeń, aparatury i przedmiotów majątkowych oraz środki z odpłatnej działalności diagnostycznej, leczniczej, rehabilitacyjnej, artystycznej, doświadczalnej itp. i z pozostałej działalności gospodarczej i usługowej, a także środki z udziałów w działalności podmiotów gospodarczych, środki z darowizn, zapisów, spadków i ofiarności publicznej oraz z odsetek od lokat bankowych. Przy czym wskazane instrumenty są uznawane jako środki własne w odniesieniu do dysponowania nimi, ponieważ jednostka sprawozdawcza dysponuje nimi celowo, tj. według własnego uznania nie muszą być wykorzystywane do finansowania działalności np. B+R w nanotechnologii w bieżącym okresie sprawozdawczym, ale to jednostka sprawozdawcza zdecydowała, że tak wykorzystwała te środki. Wewnętrzne środki na działalności B+R nie obejmują środków otrzymywanych od innych jednostek z wyraźnym przeznaczeniem na wewnętrzną działalność B+R.

W **wierszu 3** należy wykazać środki otrzymane od innych podmiotów krajowych i zagranicznych z wyraźnym przeznaczeniem na wewnętrzną działalność B+R.

W **wierszach od 4 do 5.6** podaje się nakłady poniesione w roku sprawozdawczym na działalność B+R w nanotechnologii według pochodzenia środków.

W **wierszach 4 do 4.6** należy podać środki otrzymane od podmiotów krajowych.

W **wierszu 4.1** należy wykazać środki na prace B+R w nanotechnologii pochodzące z **sektora przedsiębiorstw**, do którego należą przedsiębiorstwa z tej samej grupy kapitałowej, pozostałe przedsiębiorstwa niepowiązane oraz instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk, instytuty badawcze i instytuty Sieci Badawczej Łukasiewicz, które według Systemu Rachunków Narodowych są sklasyfikowane do sektora przedsiębiorstw niefinansowych.

W **wierszu 4.2** należy wykazać środki na prace B+R w nanotechnologii pochodzące z **sektora rządowego**, do którego zalicza się władze organów centralnych, np. minister właściwy do spraw nauki i inne resorty, szczebel władz lokalnych, np. jednostki samorządu terytorialnego oraz inne podmioty sektora rządowego, np. agencje rządowe (takie jak: Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, Narodowe Centrum Nauki, Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości i Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej) oraz instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk, instytuty badawcze i instytuty Sieci Badawczej Łukasiewicz, które według Systemu 11 Rachunków Narodowych są sklasyfikowane do sektora instytucji rządowych i samorządowych. Do tego sektora nie zalicza się instytucji prowadzących formalne programy studiów wyższych ani tych instytutów naukowych Polskiej Akademii Nauk, instytutów badawczych, instytutów Sieci Badawczej Łukasiewicz, ośrodków, stacji doświadczalnych i klinik, które prowadzą działalność B+R pod bezpośrednią kontrolą lub zarządem instytucji szkolnictwa wyższego (należą do sektora szkolnictwa wyższego).

W **wierszu 4.3** należy wykazać środki na prace B+R w nanotechnologii pochodzące z **sektora szkolnictwa wyższego**, do którego należą wszystkie uczelnie i inne instytucje prowadzące formalne programy studiów wyższych, bez względu na ich źródło finansowania i status prawny oraz wszystkie instytuty, ośrodki, stacje doświadczalne i kliniki, które prowadzą działalność B+R pod bezpośrednią kontrolą lub zarządem instytucji szkolnictwa wyższego.

W **wierszu 4.4 i 5.4** podaje się środki finansowe wydatkowane w roku sprawozdawczym na prace B+R w nanotechnologii pochodzące od prywatnych instytucji niekomercyjnych, tzn. instytucji nienastawionych na zysk. Do prywatnych instytucji niekomercyjnych zalicza się fundacje (np. Fundacja na rzecz Nauki Polskiej), partie polityczne, związki zawodowe, związki konsumentów, towarzystwa i stowarzyszenia (zawodowe, naukowe, religijne itp.) oraz osoby fizyczne i organizacje zajmujące się promocją, finansowaniem lub innymi formami wspomagania badań naukowych.

W **wierszach 5 do 5.6** należy podać środki otrzymane od podmiotów z zagranicy.

W **wierszach od 6 do 8** należy podać nakłady bieżące (wiersz 1.2) w podziale na rodzaje badań naukowych i prace rozwojowe.

W **wierszach od 9 do 22** należy podać wysokość nakładów wewnętrznych na działalność B+R w nanotechnologii według obszarów zastosowań wyników prac badawczych i rozwojowych.

**Uwaga:** Przy rozliczaniu nakładów wewnętrznych w wierszach od 9 do 22 dopuszcza się wykazywanie wielkości szacunkowych, dla których klucz podziału oparty może być np. na procentowym zaangażowaniu personelu naukowo-badawczego.

### **3. Finansowanie (ze środków wewnętrznych) działalności B+R realizowanej poza jednostką sprawozdawczą w nanotechnologii w 2025 r.**

Środki przekazane to ogół nakładów poniesionych na zakup usług i produktów B+R, outsourcing działalności B+R oraz uczestnictwo w takiej działalności w ramach porozumień o współpracy w zakresie działalności B+R w nanotechnologii oraz transfer środków.

Środki przekazane na działalność B+R (wiersz 01) obejmują wartość prac wykonanych poza jednostką sprawozdawczą przez wykonawców (podwykonawców) krajowych i zagranicznych i od nich nabyte.

Transfer środków to przekazanie pieniędzy bez uzyskania w zamian konkretnej usługi lub produktu B+R w nanotechnologii. Przykładowo:

- granty, przekazywanie składek na organizacje międzynarodowe,
- umorzenie długów,
- działalność filantropijna.

W **wierszach od 02 do 08** podaje się nakłady zewnętrzne wykazane w wierszu 01 według beneficjentów.

#### **4. Sprzedaż wyników prac (wiedzy, produktów i usług) B+R w nanotechnologii w 2025 r.**

W **wierszu 1** podaje się ogólną wartość przychodów uzyskaną ze sprzedaży wyników prac (usług) B+R w nanotechnologii w roku sprawozdawczym ewidencjonowaną na podstawie faktur (łącznie z produkcją przekazaną do wykonania w ramach zlecenia przez inną jednostkę).

W **wierszu 2** podaje się ogólną wysokość nakładów poniesionych w roku sprawozdawczym na sfinansowanie kosztów wytworzenia sprzedanych wyników prac (usług) B+R w nanotechnologii z nakładów bieżących.

W **wierszach od 2.1. do 2.9** podaje się środki nakłady finansujące sprzedaż wyników prac (usług) B+R w nanotechnologii według pochodzenia środków finansowych (patrz objaśnienia w dziale 2 wiersze od 2 do 9).

#### **5. Personel wewnętrzny w działalności B+R w nanotechnologii według grup funkcji w 2025 r.**

W **dziale 5 rubryce 1** podaje się liczbę osób pracujących, zaangażowanych w działalność B+R w nanotechnologii, będących na stanie ewidencyjnym jednostki w 2025 r. Zalicza się do nich wykonujących zadania związane z działalnością B+R w ramach etatowego czasu pracy lub poza nim. Wykazuje się tu osoby wykonujące pracę w Polsce, a także za granicą (skierowane za granicę w celach badawczych w nanotechnologii) na rzecz jednostek, w których pracują, niezależnie od czasu trwania zatrudnienia. Dane podaje się bez przeliczania pracujących na pełne etaty.

Do personelu B+R należy zaliczyć wszystkie osoby zaangażowane bezpośrednio w prace B+R oraz osoby zapewniające bezpośrednią obsługę (np. kierownicy prac B+R, pracownicy administracyjni i biurowi), których EPC (patrz objaśnienia na stronie 13) wyniósł minimum 0,1 całkowitego czasu pracy (wyjątek: można wykazać osoby których ekwiwalent pełnego czasu pracy wyniósł mniej niż 0,1 całkowitego czasu pracy, jeżeli osoby te wniosły znaczący wkład w działalność B+R w nanotechnologii). Personel B+R, oprócz wykonywania prac naukowo-badawczych (naukowo-technicznych), może planować lub kierować projektami B+R, przygotowywać raporty, zapewniać bezpośrednią obsługę informatyczną, biblioteczną czy dokumentacyjną w konkretnym projekcie bądź też prowadzić obsługę administracyjną w zakresie spraw finansowych i kadrowych.

W ewidencji osób zaangażowanych w B+R nie zawsze uwzględnia się cały personel umożliwiający wykonywanie prac B+R. Personel B+R nie obejmuje osób prowadzących pośrednią działalność wspomagającą lub pomocniczą w jednostkach prowadzących B+R (usługi świadczone na rzecz jednostek wykonujących prace B+R przez centralne komórki informatyczne i biblioteki, świadczenie usług ochroniarskich, utrzymania czystości, prac konserwacyjnych itp.). Wyklucza się również tzw. cichych lub nieaktywnych współników, których główna działalność jest prowadzona poza jednostką sprawozdawczą.

W sprawozdaniu należy uwzględnić wszystkich pracujących w jednostce związanych z działalnością B+R w nanotechnologii, niezależnie od pochodzenia środków oraz bez względu na to, czy osoby te pracują w innych jednostkach sprawozdawczych.

Do personelu zalicza się:

- 1) osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy lub stosunku służbowego, (tj. umowy o pracę, powołania, wyboru lub mianowania), łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo;
- 2) pracodawców i pracujących na własny rachunek:
  - a) właścicieli i współwłaścicieli łącznie z bezpłatnie pomagającymi członkami ich rodzin, jednostek prowadzących działalność gospodarczą (z wyłączeniem współników spółek, którzy nie pracują w spółce),
  - b) osoby pracujące na własny rachunek, np. osoby wykonujące wolne zawody (tj. architekt, lekarz, adwokat itp.);
- 3) agentów pracujących na podstawie umów agencyjnych i umów na warunkach zlecenia (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin oraz osobami zatrudnionymi przez agentów); do agentów nie zalicza się osób, które prowadzą własną działalność gospodarczą;
- 4) osoby wykonujące pracę nakładczą;
- 5) członków spółdzielni produkcji rolniczej, tj. członków RSP oraz powstałych na ich bazie spółdzielni o innym profilu produkcyjnym, w odniesieniu do których funkcjonuje prawo spółdzielcze, a także członków spółdzielni kółek rolniczych;
- 6) osoby wykonujące pracę w Polsce, a także za granicą na rzecz jednostek, w których zostały zatrudnione, niezależnie od czasu trwania tego zatrudnienia (np. przy realizacji usług eksportowych, jako pracownicy polskich przedstawicielstw dyplomatycznych, urzędów centralnych, polskich przedstawicielstw przy ONZ oraz innych misji, a także osoby skierowane za granicę w celach szkoleniowych i badawczych);

7) osoby otrzymujące zasiłki chorobowe, macierzyńskie, ojcowskie, rodzicielskie i opiekuńcze, a także nauczycieli przebywających na urloпах zdrowotnych lub „będących czasowo w stanie nieczynnym” oraz skazanych (więźniów) pracujących na podstawie zbiorowych umów o pracę.

Do personelu wewnętrznego **nie zalicza się** osób skreślonych czasowo z ewidencji, z którymi nie rozwiązano umowy o pracę oraz innych, między innymi osób:

- 1) pracujących jedynie na podstawie umów cywilnoprawnych;
- 2) studentów studiów doktoranckich/magisterskich niezatrudnionych na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru lub mianowania, którzy zaangażowani są w projekt B+R na zasadach wolontariatu, stypendiów lub grantów;
- 3) zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego;
- 4) korzystających z urlopów bezpłatnych w wymiarze powyżej 3 miesięcy (nieprzerwanie);
- 5) korzystających z urlopów wychowawczych w wymiarze powyżej 3 miesięcy (nieprzerwanie);
- 6) przebywających na świadczeniach rehabilitacyjnych;
- 7) pracowników udostępnianych (zatrudnionych) przez agencję pracy tymczasowej;
- 8) pracowników zatrudnionych na kontraktach, których umowa nie ma charakteru umowy o pracę;
- 9) laureatów grantów na działalność B+R nieotrzymujący wynagrodzenia z tytułu umowy o pracę;
- 10) wolontariuszy wnoszących wkład w wewnętrzną działalność B+R;
- 11) emerytowanych profesorów wnoszących wkład w wewnętrzną działalność B+R.

W **rubryce 2** wykazuje się personel wykonujący prace naukowo-badawcze związane z działalnością B+R w nanotechnologii (badacze).

Badacze, to pracownicy zajmujący się zawodowo pracą koncepcyjną lub tworzeniem nowej wiedzy, produktów, procesów, metod oraz systemów, a także kierowaniem projektami związanymi z tą działalnością. Do kategorii tej należy doliczać uczestników studiów doktoranckich prowadzących prace B+R w nanotechnologii (tylko w **wierszu 2 i 2.1**) oraz kadrę kierowniczą i pracowników administracyjnych zajmujących się planowaniem i kierowaniem naukowo-technicznymi aspektami pracy badaczy.

Wykonywanie prac naukowo-badawczych nie musi być uwarunkowane ani posiadaniem formalnego wykształcenia, ani zajmowanym stanowiskiem. Do zadań tych osób w ramach działalności badawczo-rozwojowej należy praca koncepcyjna lub tworzenie nowej wiedzy, w szczególności:

- prowadzą oni badania i ulepszają lub rozwijają pojęcia, teorie, modele, techniki oprzyrządowania, oprogramowania lub metody operacyjne,
- gromadzą, przetwarzają, oceniają, analizują i interpretują dane uzyskane z badania,
- oceniają wyniki badań i eksperymentów oraz formułują wnioski z wykorzystaniem różnych technik i modeli,
- stosują zasady, techniki i procesy, aby rozwinąć lub poprawić praktyczne zastosowania,
- doradzają w zakresie projektowania, planowania i organizowania testów, montażu i konserwacji konstrukcji, urządzeń, systemów i ich komponentów,
- udzielają porad i wsparcia dla rządu i samorządów, organizacji i przedsiębiorstw w kwestii zastosowania wyników badań,
- planują, kierują i koordynują działalność B+R (do kategorii pracowników naukowo-badawczych należy doliczyć kadrę kierowniczą i pracowników zajmujących się planowaniem i kierowaniem naukowo-technicznymi aspektami pracy badaczy; wyznaczają oni kierunki rozwoju dla nowej działalności badawczo-rozwojowej lub zarządzają pracownikami w oparciu o swoje wysokie kwalifikacje formalne lub praktyczne doświadczenie w prowadzeniu badań),
- przygotowują opracowania naukowe i raporty.

W **rubryce 3** wykazuje się **techników i pracowników równorzędnych** związanych z działalnością B+R w nanotechnologii.

Kategoria techników oraz pracowników równorzędnych obejmuje osoby, których główne zadania wymagają wiedzy technicznej i doświadczenia w co najmniej jednej dziedzinie nauk technicznych, fizycznych i przyrodniczych lub też nauk społecznych i humanistycznych. Uczestniczą oni w działalności B+R w nanotechnologii, wykonując zadania naukowe i techniczne związane z zastosowaniem pojęć i metod operacyjnych, zazwyczaj pod kierunkiem badaczy. Pracownicy równorzędni wykonują odpowiednie zadania B+R w nanotechnologii pod kierunkiem badaczy.

Zadania tych osób obejmują:

- prowadzenie poszukiwań bibliotecznych i wybór odpowiednich materiałów z archiwów i bibliotek,
- przygotowywanie programów komputerowych,
- prowadzenie eksperymentów, testów i analiz,
- zapewnienie pomocy technicznej i wsparcia w zakresie B+R i testowania prototypów,
- obsługę utrzymanie i naprawę sprzętu badawczego,
- przygotowywanie materiałów i sprzętu do eksperymentów, testów i analiz,

- rejestrowanie pomiarów, dokonywanie obliczeń oraz przygotowywanie wykresów i rysunków,
- zbieranie informacji za pomocą akceptowanych metod naukowych,
- pomoc w analizie danych, prowadzenie ewidencji i sporządzanie raportów,
- prowadzenie statystycznych badań ankietowych oraz wywiadów.

W rubryce 4 wykazuje się **pozostały personel pomocniczy** związany z działalnością B+R w nanotechnologii. Do kategorii tej należy zaliczać pracowników na stanowiskach robotniczych oraz administracyjno-ekonomicznych uczestniczących w realizacji prac B+R w nanotechnologii lub bezpośrednio z nimi związanych. Do grupy tej zalicza się także personel zajmujący się głównie sprawami finansowymi i kadrowymi, o ile wiążą się one bezpośrednio z działalnością B+R w nanotechnologii, włączając prace administracyjne i sekretarskie, jak i dostarczanie materiałów i urządzeń niezbędnych do realizacji projektu B+R w nanotechnologii lub zarządzanie tymi materiałami i urządzeniami. Ta grupa personelu B+R zazwyczaj pełni funkcje pomocnicze związane z działalnością B+R w nanotechnologii, takie jak planowanie, wsparcie informacyjne i finansowe, usługi prawne i patentowe oraz pomoc w gromadzeniu, dostosowywaniu, konserwacji i naprawie sprzętu i aparatury naukowej. Kierownicy i administratorzy zajmujący się głównie sprawami finansowymi i kadrowymi oraz administracją ogólną zaliczani są do „pozostałego personelu pomocniczego” w zakresie, w jakim ich praca służy bezpośrednio prowadzeniu działalności B+R w nanotechnologii. Nie zalicza się tu personelu świadczącego usługi pośrednie, takiego jak np. personel stołówek, personel zajmujący się utrzymaniem czystości czy straż przemysłowa.

W **wierszach 2 i 2.1** podaje się liczbę pracujących na podstawie stosunku pracy lub stosunku służbowego (ogółem oraz liczbę kobiet) w działalności B+R w nanotechnologii w roku sprawozdawczym w jednostkach przeliczeniowych zwanych ekwiwalentami pełnego czasu pracy (EPC).

**Ekwiwalenty pełnego czasu pracy (EPC) lub osobolata** są to jednostki przeliczeniowe służące do ustalenia faktycznej liczby osób zaangażowanych w działalność B+R w nanotechnologii. Miernik ten pozwala na uniknięcie przeszacowania liczby personelu B+R w nanotechnologii wynikającego z faktu, że wiele osób związanych z tą działalnością część swojego czasu pracy przeznacza na zajęcia inne niż B+R w nanotechnologii, takie jak np.: zajęcia dydaktyczne ze studentami, praca administracyjna, służba zdrowia, kontrola jakości itp., a część osób pracuje w wymiarze mniejszym niż pełny etat bądź rozpoczyna pracę w danej instytucji lub rezygnuje z niej w trakcie roku kalendarzowego. Jeden ekwiwalent pełnego czasu pracy oznacza jeden osobo-rok poświęcony wyłącznie na działalność B+R w nanotechnologii. Pracujący w działalności B+R w nanotechnologii w ekwiwalentach pełnego czasu pracy należy ustalić na podstawie proporcji czasu przepracowanego przez poszczególnych pracowników w ciągu roku sprawozdawczego przy pracach B+R w nanotechnologii do pełnego czasu pracy obowiązującego w danej instytucji na danym stanowisku pracy, posługując się przy tym następującymi przykładami:

- pracownik pracujący na całym etacie poświęcający w ciągu roku sprawozdawczego na działalność B+R w nanotechnologii:
 

|                                          |                                |
|------------------------------------------|--------------------------------|
| a) 100 % lub więcej ogólnego czasu pracy | 1,0 EPC                        |
| b) 75 % ogólnego czasu pracy             | 0,75 EPC (w zaokrągleniu: 0,8) |
| c) 50 % ogólnego czasu pracy             | 0,5 EPC                        |
- pracownik pracujący na 0,5 etatu i poświęcający na działalność B+R w nanotechnologii:
 

|                                                  |                                |
|--------------------------------------------------|--------------------------------|
| a) 100 % lub więcej swojego ogólnego czasu pracy | 0,5 EPC                        |
| b) 50 % swojego ogólnego czasu pracy             | 0,25 EPC (w zaokrągleniu: 0,3) |
- pracownik pracujący w danej jednostce w roku sprawozdawczym przez 6 miesięcy na całym etacie i poświęcający 100% lub więcej swojego ogólnego czasu pracy na działalność B+R w nanotechnologii 0,5 EPC
- osoba wykonująca dane prace na podstawie umowy zlecenia lub umowy o dzieło – pełny, faktyczny czas pracy w roku sprawozdawczym ze wszystkich umów, podany jako odpowiedni ułamek rocznego czasu pracy (dotyczy tylko pracowników własnych, z którymi zawarto dodatkowo umowę cywilnoprawną).

W przypadku braku odpowiedniej ewidencji dopuszcza się możliwość zastosowania szacunków na podstawie wielkości nakładów osobowych.

Tablica 1. Przykłady wyliczenia ekwiwalentów pełnego czasu pracy personelu B+R

| Personel B+R                                      | Status zatrudnienia/<br>wymiar pracy | Liczba przepracowanych miesięcy w roku sprawozdawczym | Czasochłonność zadań B+R<br>(w % pełnego etatu)                         | Ekwiwalent pełnego czasu pracy (EPC)          |                                             |
|---------------------------------------------------|--------------------------------------|-------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------|---------------------------------------------|
|                                                   |                                      |                                                       |                                                                         | obliczony                                     | zaokrąglony do jednego miejsca po przecinku |
| PERSONEL WEWNĘTRZNY                               |                                      |                                                       |                                                                         |                                               |                                             |
| Naukowiec                                         | pełen etat ( <u>1</u> )              | 6 m-cy ( <u>0,5</u> )                                 | 50% czasu przepracowanego ( <u>0,5</u> )                                | <u>1</u> x <u>0,5</u> x <u>0,5</u> = 0,25 EPC | Suma = 0,75<br><b>0,8 EPC</b>               |
|                                                   | umowa o dzieło                       | 6 m-cy ( <u>0,5</u> )                                 | 100% czasu przepracowanego ( <u>1</u> )                                 | <u>0,5</u> x <u>1</u> = 0,5 EPC               |                                             |
| Księgowa                                          | pełen etat ( <u>1</u> )              | 12 m-cy ( <u>1</u> )                                  | 20% czasu przepracowanego ( <u>0,2</u> )                                | <u>1</u> x <u>1</u> x <u>0,2</u> = 0,2 EPC    | <b>0,2 EPC</b>                              |
| Inżynier                                          | pełen etat ( <u>1</u> )              | 12 m-cy ( <u>1</u> )                                  | 85% czasu przepracowanego ( <u>0,85</u> )                               | <u>1</u> x <u>1</u> x <u>0,85</u> = 0,85 EPC  | Suma = 1,1435<br><b>1 EPC (!)</b>           |
|                                                   | umowa zlecenie                       | 8 m-cy (8/12 = <u>0,67</u> )                          | 70 godz. faktycznie przepracowanych w miesiącu<br>70/160 = <u>0,438</u> | <u>0,67</u> x <u>0,438</u> = 0,2935 EPC       |                                             |
| Razem personel wewnętrzny B+R – pracujący (w EPC) |                                      |                                                       |                                                                         |                                               | <b>2,0 EPC</b>                              |

## 6. Personel wewnętrzny w działalności B+R w nanotechnologii według wykształcenia w 2025 r.

Podaje się liczbę osób związanych z działalnością B+R w nanotechnologii będących w stanie ewidencyjnym jednostki w 2025 r., według poziomu wykształcenia opartego na Międzynarodowej Standardowej Klasyfikacji Edukacji (ISCED 2011). Dane podaje się bez przeliczania zatrudnionych na pełne etaty. Osoby związane z działalnością B+R w nanotechnologii należy zaliczać do właściwych kategorii na podstawie najwyższego posiadanego poziomu wykształcenia mierzącego formalne kwalifikacje.

W **wierszach od 2 do 6** podaje się odpowiednio liczbę osób (ogółem, w tym liczbę kobiet) z tytułem naukowym profesora, stopniem naukowym doktora habilitowanego i doktora oraz z wykształceniem:

- wyższym podaje się osoby z wykształceniem formalnym odpowiadającym kategorii:
  - a) 6 w klasyfikacji ISCED 2011, tożsamym z wykształceniem wyższym o profilu akademickim, prowadzącym do uzyskania tytułu licencjata, inżyniera lub równorzędnego. Licencjat jest tytułem zawodowym nadawanym absolwentom wyższych zawodowych studiów humanistycznych i matematyczno-przyrodniczych, społecznych, ekonomicznych, wychowania fizycznego, turystyki, rekreacji, rehabilitacji ruchowej oraz medycznej, z wyjątkiem lekarskich i stomatologicznych,
  - b) 7 w klasyfikacji ISCED 2011, tożsamym z wykształceniem wyższym o profilu akademickim, prowadzącym do uzyskania tytułu magistra, lekarza lub równorzędnego.
- pozostałym: podaje się osoby z wykształceniem o profilu zawodowym, które w Polsce jest tożsame z wykształceniem uzyskanym w kolegiach nauczycielskich, kolegiach nauczycielskich języków obcych oraz kolegiach pracowników służb społecznych, wykształceniem ISCED 4 policealnym, ISCED 3 średnim i zasadniczym zawodowym, ISCED 2 gimnazjalnym, ISCED 1 podstawowym i niepełnym podstawowym.

## 7. Czy podmiot posiadał w 2025 r. instrumenty własności intelektualnej związane z nanotechnologią?

Do **instrumentów własności intelektualnej** zaliczamy przedmioty ochrony własności przemysłowej oraz prawa wyłączne (np. zgłoszone wynalazki, wzory użytkowe, wzory przemysłowe, znaki towarowe, uzyskane patenty, prawa ochronne na wzory użytkowe i znaki towarowe, prawa z rejestracji wzorów przemysłowych i topografii układów scalonych) oraz transfer technologii (np. licencje, umowy transferu).

W **pyt. 7.1. wierszu 01** należy podać liczbę utrzymywanych patentów udzielonych przez Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej lub zagraniczny urząd patentowy.

**Wynalazek** – jest to nowe rozwiązanie o charakterze technicznym posiadające poziom wynalazczy i nadające się do przemysłowego stosowania, które nie jest częścią dotychczasowego stanu techniki. Przez stan techniki rozumie się wszystko to, co zostało udostępnione do wiadomości powszechnej w formie pisemnego lub ustnego opisu, przez stosowanie, wystawienie lub ujawnienie w inny sposób. Wynalazek uważa się za posiadający poziom wynalazczy, jeżeli nie wynika on dla znawcy, w sposób oczywisty, ze stanu techniki. Wynalazek uważany jest za nadający się do przemysłowego stosowania, jeżeli według wynalazku może być uzyskany wytwór lub wykorzystany sposób, w rozumieniu technicznym, w jakiegokolwiek działalności przemysłowej, nie wykluczając rolnictwa. Na wynalazek może być udzielony patent. Patentów nie udziela się na wynalazki, których wykorzystanie byłoby sprzeczne z porządkiem publicznym lub dobrymi obyczajami.

Za wynalazki nie uważa się w szczególności:

- odkryć, teorii naukowych i metod matematycznych,
- wyrobów o charakterze jedynie estetycznym,
- planów, zasad i metod dotyczących działalności umysłowej lub gospodarczej oraz gier,
- wytworów, których niemożliwość wykorzystania może być wykazana w świetle powszechnie przyjętych i uznanych zasad nauki,
- programów do maszyn cyfrowych,
- przedstawienia informacji.

**Patent** – jest to wyłączone prawo udzielone na wynalazek przez organ krajowy (w Polsce – Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej) lub międzynarodowy (Europejski Urząd Patentowy – patent europejski). Prawo przyznane jest osobie fizycznej lub prawnej do wyłącznego korzystania z wynalazku na określonym terytorium, przez 20 lat od daty zgłoszenia wynalazku, na warunkach wynikających z ustaw danego kraju lub z konwencji międzynarodowej.

W **pytaniu 7.1 i 7.2** należy podać liczbę zgłoszeń wynalazków oraz patentów, nawet jeśli jednostka nie była jedynym zgłaszającym wynalazek do ochrony, bądź jedynym właścicielem patentu.

W **pytaniu 7.4** należy podać liczbę zakupionych patentów i licencji z nanotechnologii w 2025 r. z podziałem na: od sprzedawców krajowych (wiersz 02) i sprzedawców zagranicznych (wiersz 03).

## **8. Stopnie naukowe uzyskane przez pracujących w działalności B+R w specjalności nanotechnologia w 2025 r.**

Dział ten dotyczy personelu danej jednostki sprawozdawczej biorącej udział w badaniu.

### **10, 10.1. Współpraca badawcza (partnerska) w działalności B+R w nanotechnologii według obszarów badawczych w 2025 r.**

Współpracą badawczą jest współpraca, w której partnerzy wspólnie realizują projekt badawczy. Nie jest współpracą badawczą działalność, w której jeden z partnerów zleca za wynagrodzeniem wykonanie prac B+R w zakresie nanotechnologii.

W odpowiednich wierszach i rubrykach należy wpisać liczbę instytucji partnerskich.

**Rubryka 1** dotyczy **sektora przedsiębiorstw** – obejmuje podmioty prywatne i publiczne, których głównym przedmiotem działalności jest wytwarzanie wyrobów lub usług (z wyjątkiem prywatnych szkół wyższych).

**Rubryka 2** składa się z jednostek instytucjonalnych będących producentami nierynkowymi, których produkcja globalna przeznaczona jest na spożycie indywidualne i ogólnospołeczne, finansowanych z obowiązkowych płatności dokonywanych przez jednostki należące do pozostałych sektorów, a także z jednostek instytucjonalnych, których podstawową działalnością jest redystrybucja dochodu i bogactwa narodowego. Zalicza się do niego w szczególności:

- wszystkie jednostki rządowe i samorządowe szczebla centralnego, wojewódzkiego i lokalnego, włączając w to instytucje ubezpieczenia społecznego;
- wszystkie organizacje non-profit świadczące usługi nierynkowe kontrolowane głównie przez władze, ale nieadministrowane przez sektor szkolnictwa wyższego.

**Rubryka 3 - sektor szkolnictwa wyższego** – obejmuje wszystkie uniwersytety, uczelnie techniczne i inne instytucje oferujące formalne programy kształcenia dla studiów wyższych, niezależnie od źródeł ich finansowania i statusu prawnego. Należą również szpitale i kliniki przy uczelniach – całe lub w części prowadzącej B+R w nanotechnologii, oraz archiwa, biblioteki, muzea, historyczne miejsca, ogrody botaniczne administrowane przez instytucje szkolnictwa wyższego bądź afiliowane przy nich.

**Rubryka 4** obejmuje **prywatne instytucje niekomercyjne** – obejmuje nierynkowe prywatne instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych (czyli ogółu obywateli) oraz osoby prywatne i gospodarstwa domowe.

**Rubryka 5 - sektor zagranica** – obejmuje instytucje i osoby prywatne znajdujące się poza granicami politycznymi (z wyjątkiem środków transportu), oraz instytucje i organizacje międzynarodowe (w tym naukowe).

*Dziękujemy za wypełnienie i przesłanie formularza.*